

SWIFT II: EP schválil novou verzi dohody o předávání bankovních údajů do USA

Europoslanci dnes schválili novou verzi dohody SWIFT, která umožňuje v rámci boje proti terorismu hromadně předávat bankovní údaje z EU do Spojených států. Poté, co před čtyřmi měsíci zamítli původní verzi této dohody, se poslancům podařilo vyjednat některé další záruky pro evropské občany a dosáhli také toho, že v druhé půlce roku zahájí Evropská unie práci na vlastním systému na zpracovávání bankovních údajů, aby do budoucna mohla do USA předávat už jen skutečně nezbytné údaje.

S doporučením schválit uzavření této dohody, které za Evropský parlament připravil Alexander Alvaro (ADLE, DE), dnes souhlasilo 484 poslanců, 109 jich bylo proti a 12 se hlasování zdrželo. Dohoda by tak měla vstoupit v platnost 1. srpna 2010.

"V únoru jsme dali velmi jasně najevo, že Lisabonská smlouva nám dává daleko více možností a také odpovědnosti," prohlásil v úterní rozpravě na toto téma zpravodaj návrhu Alexander Alvaro a dodal, že "při následných jednáních se parlamentu podařilo znění této dohody vylepšit".

Tato dohoda se podle zpravodaje nebude vztahovat na předávání údajů mezi členskými státy EU, ale pouze na údaje o finančních operacích do zemí mimo EU. Článek 4 této dohody totiž výslovně zakazuje předávat údaje týkající se jednotné oblasti pro platby v eurech (SEPA).

Skupiny EPP, S&D, ALDE a ECR s dojednaným kompromisem souhlasí, naopak Zelení/EFA, GUE/NGL a část poslanců ze skupiny EFD se postavili proti. Ke zprávě Evropského parlamentu tak byla připojena dvě menšinová stanoviska (viz níže).

Konec hromadného předávání dat

Základním podmínkou pro dosažení dohody bylo pro Evropský parlament ukončení hromadného předávání údajů. Výměnou za svou podporu tak europoslanci získali závazek, že do 12 měsíců budou zahájeny práce na vytvoření evropského systému, který bude obdobou amerického "Terrorism Finance Tracking Program" (TFTP) a umožní hromadné předávání údajů ukončit. Evropa by si tak v podstatě měla vytvořit vlastní strukturu, s jejíž pomocí by měla být schopna bankovní údaje analyzovat sama a na vlastní půdě. V tom případě by do USA předávala už jen informace, které přímo souvisejí s konkrétním podezřením z terorismu.

Nová úloha pro Europol

Další novinkou, kterou nová verze dohody zavádí, je právo Europolu předávání údajů do USA zablokovat. Evropský policejní úřad se sídlem v Haagu tak bude kontrolovat, že každá žádost USA o předání údajů v zájmu boje proti terorismu je skutečně oprávněná a že požadovaný objem údajů je co možná nejmenší.

Zpracování údajů v USA pod dohledem zástupce EU

Tisková zpráva

Nová verze dohody dále stanoví, že na využívání údajů – které budou moci být předávány jen a pouze za účelem boje proti terorismu –, bude v Americe dohlížet skupina nezávislých inspektorů, včetně zástupce, kterého vybere Evropská komise ve spolupráci s Evropským parlamentem. Tato osoba bude moci požadovat vysvětlení či odůvodnění, k jakému účelu mají být předaná data použita, a bude moci také zablokovat veškeré vyhledávání údajů, která uzná za neoprávněné.

Dohoda zakazuje, aby americký program TFTP používal 'vytěžování dat' nebo jiný druh algoritmického nebo automatizovaného profilování či elektronického filtrování. Veškerá vyhledávání v údajích SWIFT budou podmíněna poskytnutím důkazů, že cílem tohoto vyhledávání je boj proti terorismu či jeho financování.

Právo evropských občanů na nápravu

V lednu letošního roku vznesli europoslanci požadavek, aby nová verze dohody zaručovala evropským občanům stejné právo na soudní nápravu, jaké se mohou domáhat v případě údajů uchovávaných na území EU. Nová dohoda tedy stanoví, že právní předpisy USA musí zaručit právo na soudní nápravu všem občanům, bez ohledu na jejich národnost.

Uchovávání a vymazání údajů

Získané údaje budou moci být uchovávány pouze po dobu provádění zvláštních operací či vyšetřování, za jejichž účelem byly americké straně poskytnuty. Ministerstvo financí USA alespoň jednu za rok identifikuje veškeré údaje, které nebyly extrahovány, a nejsou již tedy pro boj proti terorismu nebo jeho financování nezbytné. Tyto údaje pak nejpozději do pěti let trvale vymaže.

Dvě menšinová stanoviska

Šest poslanců ze skupin GUE/NGL a Zelených/EFA, kteří jsou autory prvního ze dvou menšinových stanovisek, má k dohodě mezi EU a USA velké výhrady, neboť podle nich "nedává záruky, které EP požadoval ve svých předchozích usneseních", především pokud jde o hromadné předávání údajů. Také role Europolu podle nich "není jasná a vyžádala by si změnu jeho mandátu. Europol (...) není soudním orgánem," upozorňují poslanci, podle nichž "takováto dohoda představuje jasné porušení právních předpisů EU týkajících se ochrany údajů." Doba, po kterou mají být údaje uchovávány, je podle nich totiž "příliš dlouhá" a ustanovení smlouvy týkající se práv občanů vůbec neodpovídají evropským kritériím.

Druhé menšinové stanovisko pak předložil britský poslanec Gerard Batten (EFD), podle kterého navrhovaný právní předpis "není z demokratického hlediska legitimní. Návrh dohody byl zpřístupněn teprve 27. května, a to omezenému počtu poslanců EP," poukazuje Batten ve svém stanovisku a dodává, že "tyto důvěrné a soukromé finanční údaje patří danému jednotlivci, nikoli Evropské unii či Parlamentu".

Další postup

Dohoda mezi EU a USA by měla vstoupit v platnost k 1. srpnu 2010, a to na dobu pěti let, po jejichž uplynutí bude moci být každý rok obnovována. Nejpozději do půl roku od jejího vstupu v platnost však Evropská unie společně se Spojenými státy prověří, jak v praxi fungují záruky a systémy kontroly. V druhé půlce roku 2010 pak Evropská komise začne připravovat evropský systém TFTP a do tří let o tom poslancům podá zprávu.

Postup: souhlas

Kontakt :

Baptiste CHATAIN

E-mail: libe-press@europarl.europa.eu

PORT: +32 498 98 35 90

STR: +33 3881 73840

BXL: +32 228 40992

Jitka POLÁŠKOVÁ

E-mail: Tisk-CS@europarl.europa.eu

PORT: +32 498 98 32 80

STR: +33 3881 73477

Tisková zpráva

BXL: +32 228 31056

Jan PÁTEK

Prague

STR: (+33) 3 881 74240

PORT: (+420) 775 32 98 20

EMAIL: Tisk-cs@europarl.europa.eu

EMAIL: jan.patek@europarl.europa.eu

ADDINFO: (+420) 2 55 70 82 70